

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyny tekturniczej (817105)

**Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej
i produkcji papieru**

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyny tektowniczej (817105)

**Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej
i produkcji papieru**

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyny tekturkowej (817105)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [904]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie urządzeń i zespołów maszyny tekturicznej	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	15
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator maszyny tekturicznej 817105

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Maszynista maszyny papierniczej.
- Maszynista maszyny tekturicznej.
- Operator tekturnicy.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8171 Pulp and papermaking plant operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Hanna Całuń-Swat – Instytut Technologii Eksploatacji - PIB, Radom.
- Magdalena Fijałkowska – Zespół Szkół Poligraficznych im. Mikołaja Reja, Łódź.
- Piotr Marcinkowski – International Paper Kwidzyn sp. z o.o., Kwidzyn.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji - PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji - PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji - PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji - PIB, Radom.

Recenzenci:

- Daria Jankowska – Spółdzielnia Socjalna „Zielony Punkt”, Kępice.
- Jakub Klus – Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych SA, Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Honorata Gruszka – Stowarzyszenie Papierników Polskich, Łódź.
- Małgorzata Kapusta – Izba Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator maszyny tekturNICZEJ obsługuje zespoły i urządzenia maszyny tekturNICZEJ, służącej do produkcji kartonu i tektury.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator maszyny tekturNICZEJ zajmuje się obsługą urządzeń i zespołów maszyny tekturNICZEJ. Ze względu na wielkość i zróżnicowanie operacji technologicznych prowadzonych na tej maszynie w praktyce operator obsługuje wybrany zespół czy urządzenie części sitowej², prasowej¹, suszącej lub wykończającej.

Operator maszyny tekturNICZEJ kontroluje i reguluje parametry pracy urządzeń, realizuje proces produkcji kartonu i tektury zgodnie z dokumentacją techniczno-technologiczną, instrukcjami obsługi, przepisami BHP i procedurami. Kontroluje parametry jakościowe produkowanej tektury, wykonuje podstawowe czynności związane z konserwacją urządzeń i zespołów maszyny tekturNICZEJ.

Sposoby wykonywania pracy

Operator maszyny tekturNICZEJ wykonuje działania polegające m.in. na:

- przygotowaniu zespołów maszyny tekturNICZEJ do pracy,
- posługiwaniu się dokumentacją techniczną i technologiczną produkcji kartonu i tektury, w szczególności dokumentacją maszyny tekturNICZEJ,
- obsłudze urządzeń i zespołów części sitowej, prasowej, suszącej lub wykończającej maszyny tekturNICZEJ z wykorzystaniem systemu sterującego pracą urządzeń,
- kontrolowaniu parametrów pracy urządzeń za pomocą przyrządów kontrolno-pomiarowych,
- sprawdzaniu stanu technicznego obsługiwanych urządzeń czy zespołów maszyny oraz wymiany odzieży maszynowej⁹,
- konserwowaniu – myciu elementów i zespołów maszyny tekturNICZEJ.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca **operatora maszyny tekturNICZEJ** wykonywana jest w pomieszczeniach zamkniętych (hala produkcyjna), przy sztucznym oświetleniu, w podwyższonej temperaturze, hałasie i przy obecności substancji chemicznych. Ze względu na wielkość, ciężar i sposób transportowania materiałów, półproduktów i gotowych kartonów oraz tektur, praca wymaga szczególnej ostrożności podczas obsługi maszyny tekturNICZEJ, ale również przemieszczania się po hali produkcyjnej. Operator maszyny tekturNICZEJ wykonuje swoją pracę głównie w pozycji stojącej i w odzieży ochronnej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator maszyny tekturicznej w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- filtr wielotarczowy³,
- młyn tarczowy/stożkowy⁷,
- hydrocyklon⁴,
- sortownik ciśnieniowy¹⁰,
- wlew maszyny tekturicznej¹²,
- część sitową,
- część prasową,
- suszarnie¹¹,
- gładzik lub kalander⁵,
- nawijak⁸,
- przewijarkę, krajarke⁶.

Organizacja pracy

Operator maszyny tekturicznej pracuje w zespole, w systemie pracy ciągłej, najczęściej trójzmianowym, czterobrygadowym, zwykle w wymiarze 8 godzin. W wyjątkowych przypadkach czas pracy może zostać wydłużony. Jego praca jest nadzorowana. Pracownik zobowiązany jest stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, tj. odzież i obuwie ochronne, ochronniki słuchu, rękawice ochronne.

Szczególnie ważne jest wykonywanie pracy zgodnie z zasadami oraz przepisami:

- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- przeciwpożarowymi,
- ochrony środowiska,
- ergonomii.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Praca operatora maszyny tekturicznej wiąże się z zagrożeniami wynikającymi bezpośrednio z obsługi maszyny tekturicznej oraz stosowaniem substancji chemicznych podczas produkcji.

Zagrożenia stwarzają:

- elementy ruchome maszyny,
- wibracje,
- wysoka temperatura zespołów maszyny, gorąca woda i para wodna,
- możliwość porażenia prądem elektrycznym,
- ostre krawędzie papieru,
- substancje chemiczne stosowane w procesie produkcji tektury.

Mogą wystąpić również czynniki uciążliwe, takie jak: nieodpowiednia wentylacja, praca przy sztucznym oświetleniu i hałasie.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód operator maszyny tekturicznej ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,

- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- rozróżnianie barw,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- zręczność rąk,
- spostrzegawczość,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- rozumowanie logiczne,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do współdziałania,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- odpowiedzialność proekologiczna,
- elastyczność i otwartość na zmiany,
- samodzielność,
- samokontrola,
- systematyczność,
- dyspozycyjność,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- radzenie sobie ze stresem,
- rzetelność,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do wprowadzania zmian,
- zamiłowanie do ładu i porządku.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok i słuch oraz sprawność narządów równowagi. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniami do wykonywania tego zawodu są:

- choroby ograniczające sprawność ruchową i manualną,
- zaburzenia równowagi,

- epilepsja,
- choroby układu krążenia,
- wady serca,
- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) o profilu mechanicznym.

Pracę w zawodzie może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie w trakcie pracy w przedsiębiorstwie specjalizującym się w produkcji tektury,
- odbyła szkolenia organizowane przez pracodawców, stowarzyszenia zawodowe, organizacje branżowe, producentów maszyn do produkcji tektury.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** ułatwiają:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym (szkolnym) mechanik-monter maszyn i urządzeń, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń, wyodrębnioną w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń,
- posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń, nadawanych w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- posiadanie suplementu Europass (w języku polskim i angielskim) do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, wydawane na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- posiadanie certyfikatów (zaświadczeń) potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie obsługi, naprawy, konserwacji maszyn i urządzeń w branży papierniczej oraz systemów komputerowych nadzorujących produkcję i jej jakość.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** może:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika przy obsłudze urządzenia lub zespołu maszyny tekturicznej, np. jako krajacz, powlekaczowy, suszarniowy, mielarz, a następnie, wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego, awansować na samodzielne stanowisko operatora,
- po uzyskaniu doświadczenia zawodowego pracować na stanowisku brygadzysty/maszynisty nadzorującego pracę zespołu,
- dalej kształcić się w branżowej szkole II stopnia lub technikum w zawodzie technik mechanik, a po zdaniu matury kontynuować naukę na uczelni wyższej (kierunek mechaniczny) i awansować na stanowisko kierownicze,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania (przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną) kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu operator maszyny tekturicznej w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń, w zakresie kwalifikacji MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator maszyny tekturicznej oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik mechanik ⁵	311504
Mechanik-monter maszyn i urządzeń ⁵	723310
Operator kalandrów wyrobów papierowych	817101
Operator linii do belowania makulatury	817102
Operator maszyny odwadniającej celulozę	817103
Operator maszyny papierniczej	817104
Operator pergamiarki	817106
Operator urządzeń do impregnowania i powlekania wyrobów papierowych	817108
Operator urządzeń do mielenia masy włóknistej	817109
Operator urządzeń do przygotowywania i dozowania dodatków masowych	817110

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie zespołów maszyny tekturicznej do pracy.
- Z2 Prowadzenie operacji technologicznych na maszynie tekturicznej.
- Z3 Kontrolowanie jakości produkowanej tektury.
- Z4 Konserwowanie obsługiwanej maszyny tekturicznej.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie urządzeń i zespołów maszyny tekturicznej

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie urządzeń i zespołów maszyny tekturicznej obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie zespołów maszyny tekturicznej do pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie przygotowania zespołów maszyny tekturicznej do pracy; • Budowę i zasadę działania poszczególnych zespołów maszyny: części sitowej, prasowej, suszającej i wykończającej; • Parametry pracy urządzeń maszyny tekturicznej; • Dokumentację techniczną urządzeń wchodzących w skład zespołów maszyny tekturicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zasady BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas przygotowania zespołów maszyny tekturicznej do pracy; • Rozróżniać mechanizmy i elementy konstrukcyjne maszyny, takie jak np.: wlew, sito płaskie, prasy, suszarki, gładzik, kalander, powlekarka i krajarka; • Ustawiać i regulować parametry pracy urządzeń maszyny tekturicznej; • Lokalizować usterki w maszynie tekturicznej; • Obsługiwać urządzenia i zespoły maszyny tekturicznej zgodnie z dokumentacją techniczną.

Z2 Prowadzenie operacji technologicznych na maszynie tekturicznej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie prowadzenia procesów produkcyjnych wytwarzania wstęgi papierniczej i jej wykończania; • Parametry mas włóknistych i masy papierniczej; • Właściwości mas włóknistych i masy papierniczej; • Kolejność wykonywanych operacji technologicznych na maszynie tekturicznej; • Dokumentację techniczno-technologiczną produkcji; • Zasady obsługi zespołów maszyny tekturicznej; • Systemy sterowania urządzeniami maszyny tekturicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zasady BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie prowadzenia procesów produkcyjnych wytwarzania wstęgi papierniczej i jej wykończania; • Rozróżniać parametry mas włóknistych i masy papierniczej; • Rozróżniać właściwości mas włóknistych oraz masy papierniczej; • Określać miejsce obsługiwanego urządzenia w ciągu technologicznym maszyny tekturicznej; • Obsługiwać zespoły maszyny tekturicznej zgodnie z wymaganiami dokumentacji techniczno-technologicznej produkcji; • Obsługiwać system sterowania (komputer i urządzenia peryferyjne) maszyny tekturicznej.

Z3 Kontrolowanie jakości produkowanej tektury	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas kontrolowania parametrów pracy urządzeń maszyny tekturicznej; • Parametry pracy urządzeń podlegające kontroli podczas wytwarzania wstęgi papierniczej i jej wykończania; • Zasady kontroli procesu wytwarzania kartonu i tektury na maszynie tekturicznej; • Urządzenia i przyrządy kontrolno-pomiarowe stosowane podczas konsolidacji wstęgi papierniczej i jej wykończania; • Zasadę działania skanerów wstęgi papierniczej; • Rodzaje czujników do pomiaru parametrów technologicznych; • Dokumentację techniczną urządzeń i przyrządów pomiarowych; • Parametry gotowych kartonów i tektur; • Zasady oceny jakości gotowych kartonów i tektur. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas kontrolowania parametrów pracy urządzeń maszyny tekturicznej; • Określać parametry pracy urządzeń podlegające kontroli; • Stosować określone w zakładzie papierniczym zasady kontrolowania procesu wytwarzania kartonu i tektury na maszynie tekturicznej; • Rozpoznawać wadliwe działanie urządzeń; • Lokalizować usterki w maszynie; • Obsługiwać urządzenia i przyrządy kontrolno-pomiarowe; • Skanować poprzecznie wstęgę papierniczą; • Wykonywać pomiary parametrów technologicznych, takich jak: ciśnienie, temperatura, stężenie masy papierniczej; • Oceniać jakość włókien za pomocą analizatora włókien; • Posługiwać się dokumentacją techniczną urządzeń i przyrządów pomiarowych; • Rozróżniać parametry gotowych kartonów i tektur; • Wykonywać pomiary parametrów gotowych kartonów i tektur; • Wypełniać dokumentację kontroli jakości wyrobu gotowego.

Z4 Konserwowanie obsługiwanej maszyny tekturicznej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas konserwowania urządzeń i zespołów maszyny tekturicznej; • Procedury i zakres prac związanych z konserwacją urządzeń maszyny tekturicznej; • Instrukcję obsługi maszyny tekturicznej; • Rodzaje środków myjących i trawiących stosowanych podczas czynności konserwacyjnych; • Zasady wymiany odzieży maszynowej w maszynie tekturicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas konserwowania urządzeń i zespołów maszyny tekturicznej; • Stosować procedury dotyczące konserwacji maszyny tekturicznej; • Wykonywać czynności konserwacyjne zgodnie z instrukcją obsługi i w zakresie swoich kompetencji; • Rozróżniać rodzaje środków myjących i trawiących; • Stosować odpowiednie środki (myjące, trawiące) do konserwacji obsługiwanej maszyny tekturicznej zgodnie z zaleceniami producenta; • Wymieniać odzież maszynową, w tym sita części formującej, filce w części prasowej oraz suszniki w części suszącej.

3.3. Kompetencje społeczne

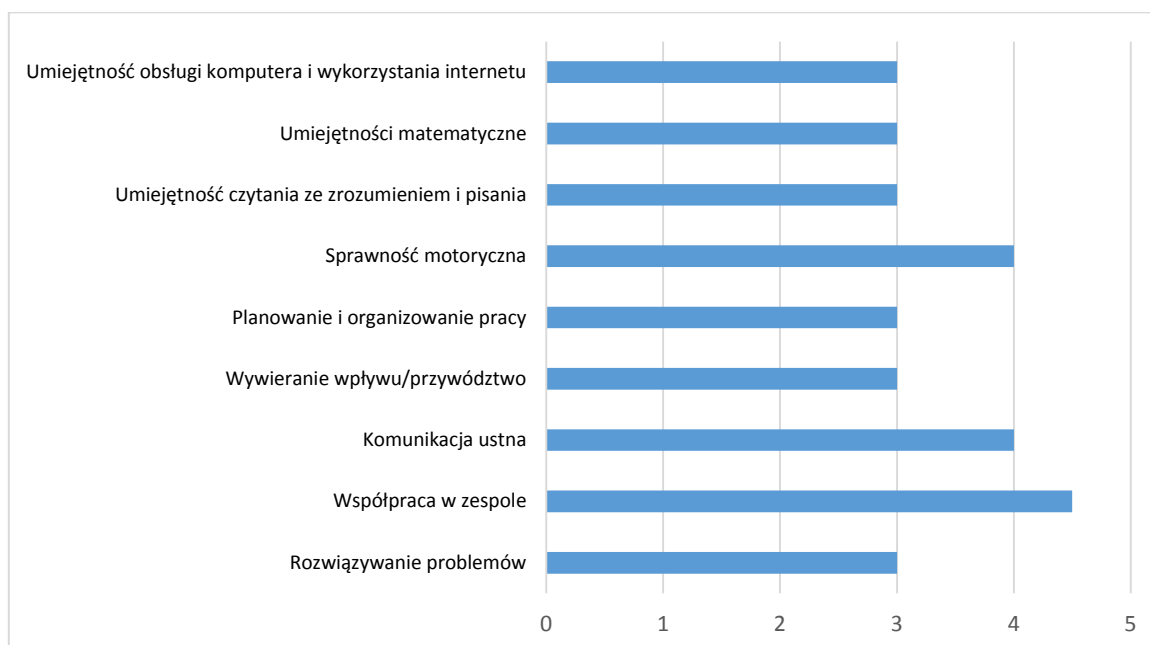
Pracownik w zawodzie **operator maszyny tekturniczej** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki działań związanych z obsługą maszyn do produkcji tektur.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach zakładu pracy produkcji tektury.
- Oceniania zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań zabezpieczających przed skutkami występujących zagrożeń w środowisku pracy.
- Kontrolowania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych, dotyczących produkcji tektury.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową oraz normami, przyjętymi w środowisku pracy.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w zakresie nowych rozwiązań technologicznych maszyn do produkcji tektury.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyny tekturniczej**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyny tekturniczej**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator maszyny tekturniczej** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **operator maszyny tekturicznej** oferują zakłady papiernicze, produkujące papier lub karton i tekturę.

Obecnie (2019 r.) zapotrzebowanie na operatorów maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru wykonujących zawód operator maszyny tekturicznej jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia kandydatów do pracy w zawodzie **operator maszyny tekturkowej**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń oferują branżowe szkoły I stopnia (dawniej zasadnicze szkoły zawodowe).

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń właściwej dla zawodu mechanik-monter maszyn i urządzeń, które mogą prowadzić:

- publiczne szkoły zajmujące się kształceniem zawodowym,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego,
- placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację MG.17 potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator maszyny tekturkowej oferuje również system rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń. Tytuły czeladnika i mistrza w tym zawodzie, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Pracownik zatrudniony na stanowisku **operator maszyny tekturkowej** może brać udział w specjalistycznych szkoleniach organizowanych przez:

- stowarzyszenia branżowe,
- zakłady papiernicze,
- producentów środków chemicznych stosowanych do produkcji tektury.

Przykładowa tematyka szkoleń:

- obsługa urządzeń maszyny tekturkowej z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania,
- wpływ parametrów produkowanej tektury na jakość zadruku,
- ocena jakości gotowych kartonów i tektur.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **operator maszyny tekturkowej** jest zróżnicowane i wynosi najczęściej od 3500 zł do 5000 zł brutto miesięcznie, a po zdobyciu umiejętności nadzorowania pracy maszyny tekturkowej może mieścić się w granicach od 6000 zł do 10 000 zł brutto.

Na wysokość zarobków mają wpływ m.in. następujące czynniki:

- poziom wykształcenia, staż pracy, posiadane kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe,
- szczegółowy zakres zadań,
- wielkość, rodzaj i lokalizacja firmy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator maszyny tekturkowej** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana implantem lub aparatem słuchowym,
- z niewielką dysfunkcją narządu mowy (03-L), jeśli umożliwia skuteczną komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada skorygowana jest okularami lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. poz. 1973).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Borowiecki S.: Maszyny i urządzenia celulozowo-papiernicze. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1990.
- Jakucewicz S.: Papiery do drukowania własności i rodzaje. Wydawnictwo Michael Huber Polska, Warszawa 2010.
- Jakucewicz S.: Wstęp do papiernictwa. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2014.
- Kawka W., Szymański M.: Mechaniczne i ciepłe procesy w wytwarzaniu masy celulozowej i drzewnej. Wydawnictwo Akademii Techniczno-Rolniczej, Bydgoszcz 2003.
- Przybysz K.: Technologia papieru. Wydawnictwo WIST, Łódź 2007.
- Słownik papierniczy angielsko-polski. Stowarzyszenie Papierników Polskich, Łódź 2011.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Czasopismo branżowe: http://www.spp.pl/przegląd_papierniczy.php
- Informator potwierdzający kwalifikacje w zawodzie Mechanik-monter maszyn i urządzeń 723310: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/723310.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal branżowy: <https://www.rynekpapierniczy.pl>

- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Papierników Polskich: <http://www.spp.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego. Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Część prasowa	Część maszyny papierniczej/tekturkowej, której zadaniem jest mechaniczne usunięcie jak największej ilości wody z wstęgi papierniczej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/45%20-%20rozd_6.pdf [dostęp: 31.03.2019]

2	Część sitowa	Część sitowa ma za zadanie uformowanie z zawiesiny masy papierniczej jak najbardziej jednorodnej spłśnionej wstęgi papierniczej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/45%20-%20rozd_6.pdf [dostęp: 31.03.2019]
3	Filtr wielotarczowy	Urządzenie (filtr) służące do odzyskiwania włókien celulozowych z wód obiegowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.ekoportal.gov.pl/fileadmin/Ekoportal/Pozwolenia_zintegrowane/poradniki_branzowe/13._Najlepsze_Dostepne_Techniki__BAT__wytyczne_dla_branzy_celulozowo_-_papierniczej.pdf [dostęp: 31.03.2019]
4	Hydrocyklon	Rodzaj cyklonu (odpylacza) do rozdzielania składników zawiesin pod działaniem siły odśrodkowej. Ze względu na małe wymiary stosowany często zamiast odstożników.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/hydrocyklon;3913494.html [dostęp: 31.03.2019]
5	Kalander	Maszyna stosowana do nadawania papierowi lub tkaninie odpowiedniej grubości i określonych cech powierzchni.	https://sjp.pwn.pl/szukaj/kalander.html [dostęp: 31.03.2019]
6	Krajarka	Maszyna do krajania ułożonych wielowarstwowo materiałów włóknistych (papieru, tkaniny, przędzy, włókny).	https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/krajarka.html [dostęp: 31.03.2019]
7	Młyn tarczowy/ stożkowy	Młyn papierniczy, urządzenie do mielenia masy papierniczej. Masa papiernicza, przepływając między wirującymi nożami mijającymi się z położonymi bardzo blisko nich nożami nieruchomymi, jest poddawana m.in. tarciu, ścisaniu i rozprężaniu, cięciu.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/mlyn-papierniczy;3942342.html [dostęp: 31.03.2019]
8	Nawijak	Maszyna papiernicza przeznaczona do wytwarzania ciągłej wstęgi papieru lub tektury z masy papierniczej.	https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/nawijak.html [dostęp: 31.03.2019]
9	Odzież maszynowa	Tkaniny uformowane w postaci taśmy bez końca, pełniące kluczową rolę w procesie produkcji papieru /tektury. Rozróżniamy trzy podstawowe rodzaje odzieży maszynowej: sita formujące, filce prasowe i suszniki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.monosuisse.com/pl/produkty/monofile/odziez-maszyn-papierniczych.html [dostęp: 31.03.2019]
10	Sortownik ciśnieniowy	Odpowiada za uzyskanie jednorodnej masy włóknistej i oddzielanie nierozwłóknionych sęków.	http://www.sigmanot.pl/publikacja-38330-sortownik-ci%C5%9Bnieniowy-stu-451-przeglad-papierniczy-2008-9.html [dostęp: 31.03.2019]

INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator maszyny tekturkowej 817105

11	Suszarnia	Część maszyny papierniczej / tekturkowej, której zadaniem jest wysuszenie wstęgi papierniczej do zadanej wilgotności końcowej. Suszarnia odpowiada również za nadanie odpowiedniej płaskości – braku tendencji do zwijania się czy skręcania.	Kawka W., Szymański M.: Mechaniczne i cieplne procesy w wytwarzaniu masy celulozowej i drzewnej. Wydawnictwo Akademii Techniczno-Rolniczej, Bydgoszcz 2003
12	Wlew maszyny tekturkowej	Wprowadza zawieszinę włókien na sito oraz tworzy jednorodną dyspersję włókien na całej szerokości sita.	https://ippc.mos.gov.pl/ippc/custom/45%20-%20rozd_6.pdf [dostęp: 31.03.2019]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.